

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

și lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătinindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cienădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La

Abonament lunar

pentru Noemvrie st. v.

— cu prețurile din capul foi —

invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Noi și România.

I.

Fie din preocupățiune, fie din ignoranță, — sau și mai probabil din amândouă, — presa concetățenilor noștri maghiari se folosește la toate ocaziunile plausibile și neplausibile de relațiunile frățești și cordiale, în care trăim noi Românii din monarhia austro-ungară cu frații noștri din regatul românesc, pentru a ne bănuși de sentimente și aspirațiuni nepatriotice și primejdioase monarhiei și îndeosebi statului ungar.

Am vădit acum în zilele trecute, cum reptila maghiară dela Cluj a exploatat cazul, că stimabilul nostru amic, dl protopresbiter Simeon Popescu, după ce l'a închis aici în patria lui ori-și-terea de activitate, s'a vădit silit să primească ospitalitatea statului român și să-și părăsească deocamdată patria.

Reptila din Cluj, ca de obicei, relatează faptul cu o neexactitate clasică. Nu spune, că părintele Popescu a stat șapte luni de zile suspendat, fără ca să l'a cerut cu insistență. Nu spune, că „protopopul suspendat din Ungaria“, care după părerea lui s'a dejosit a fi unealtă de demonstrațiune a guvernului român contra metropolitului Miron Roman, șapte luni de zile a trebuit să stea aici în Sibiu lipsit de toate venitele ce-i competeau și că nici după repetite rugări, atât la arhiepiscopul, cât și la consistoriul său, n'a isbutit să-și capete emolumentele, de care după drept n'a fost lipsit. Nu spune, că nici acum, când a părăsit patria, nu s'a dus pentru totdeauna și nu s'a dus bucuroși, ci lipsit de mijloacele de existență și de terenul de activitate, care amândouă pentru d-sa sunt condițiuni necesare de viață, s'a dus să l'a câștige acolo, unde l'a oferesc, ear' înainte de a pleca a încunoscînt anume pe credincioșii tracului său, că se consideră încă de protopop, că nu merge decât silit de forță

împregiurărilor, dar' nu abdice din oficiul său, ci așteaptă să l'a se facă dreptatea.

Despre acestea un oficios cum se cade n'are să facă nici pomenire; pentru el este destul faptul, că un cetățean ungar de naționalitate română a trecut preste munți în România și acolo a fost bine primit și așezat într-o funcțiune distinsă. Este destul acest fapt, pentru a susține în fața publicului maghiar, că Românii din Ungaria grăvesc înafară, nu consideră această țeară decât ca pe o locuință închiriată, în care le-ar plăce să dărîme totul, ear' adevărata lor patrie este România, ale cărei interese mai mult le zace la inimă decât interesele Ungariei, de ai cărei cetățeni se consideră în realitate și unde se duc, când voesc, ca la ei acasă.

Nu este nouă nici cântarea aceasta. Am mai auzit-o și cu alte ocaziuni și foaia noastră a făcut chiar și încercarea, de a lumina sincer și apriat relațiunile, în care trăim noi cu România, cu deosebire noi aceia, „care ne tragem nutrețul spiritual din coloanele „Tribunei“.

Dar' cine să-și poată convinge pe Maghiari?

Când ei, după-cum se vede, nu vor să fie convinși, ci le vine foarte bine la socoteală să dăcă cele duse de reptila din Cluj, ba le va fi chiar necaz, că nu au mai multe cuvinte, ca să le poată dăca.

Nici nu voim să convingem pe nimenea, ci numai împingi de sentimentul de cetățeni și de dorul adevărului ne vom încerca și de astă-dată a precisa adevăratele noastre relațiuni cu România și a le compara apoi cu bănuirile și insinuările presei maghiare.

Ear' când ne apucăm de acest lucru, ne vine în minte, că în același număr, în care a tractat afacerea părintelui Popescu, reptila maghiară din Cluj s'a ocupat în același chip bănuitor și de rea credință și de faptul, că marea-ducesă Sofia de Weimar a trimis concetățenilor noștri sași o telegramă de felicitare cu prilegiul deschiderii unui institut de caritate de aici din Sibiu. Se înțelege, și acest fapt a fost de-ajuns atât pentru foaia amințită, cât și pentru alte foi maghiare și maghiaroane, ca să poată constata, că între Weimar și Sibiu există cine șel ce raporturi, și să poată bănuși pe episcopul și pe fruntașii Sașilor întocmai

așa cum ne bănușe și pe noi la toate ocaziunile.

Și până la un punct oare-care au toată dreptatea foile maghiare. Este adevărat, că Sașii au multe legături, numai cu Weimarul, ci și cu Berlinul, Lipsca, Dresda etc. Este adevărat, că și noi avem legături cu Bucureștii și asemenea vor fi avînd legături și Slavii noștri dela Sud cu cei de preste Sava și Dunăre, după-cum scim, că au și Slovacii din Ungaria-de-Nord cu frații lor din Boemia și Moravia.

Ear' dacă ar fi adevărat, că numai acela poate fi bun patriot, care se simte isolat între marginile propriei sale patrii și privește pe toți cei de preste frontieră ca pe nise dușmani ai țerii sale, apoi ar trebui să recunoaștem, că numai singuri Maghiarii ar pute să fie buni patrioți ai statului ungar, căci toate celelalte naționalități nu se pot simți isolate, toate au frați și prieteni pe lîngă frontiere. Numai Maghiarii stau singuri aici, încungiurați de popoare pentru ei străine, numai ei sînt departe de frații lor de un sînge, căci este departe și sînt multe la mijloc până la țerile finice, până pe șesurile Kirghizilor și până la poalele munților Altai; este departe chiar și numai până la Constantinopol, chiar presupunînd, că Maghiarii ar fi întimpinați pe acele locuri cu aceeași dragoste, cu care sîntem întimpinați noi la București și Sașii la Weimar.

Drept aceea nu ne-ar mira prea mult, căci este în fine lucru natural, dacă Maghiarii s'ar mulțumi a constatat, că în adevăr există legături între naționalitățile Ungariei și între frații lor de o limbă și de un sînge situați în giurul monarhiei. Nu ne-ar mira nici aceea, dacă ei simțind propria lor singurătate, propria lor isolațiune, s'ar uita cu ochi galeși la această împregiurare, care le dă naționalităților o importanță în monarhie, pe care Maghiarii nu pot să o aibă.

Am pofit însă, ca această constatare să rămână în cadrul adevărului, să se constate numai aceea ce este și din ceea-ce este să se tragă numai consecuențele, care se pot trage, care sînt naturale și reale.

Recunoaștem fără încungiur, că avem legături cu România, dar' cine l'a luat silința să cerceteze și să studieze aceste legături, și poate fi destul de neapreciat, ca să-și facă o judecată

adeverată asupra lor, acela neapărat va trebui să admită, că legăturile noastre cu frații noștri din regatul României, pe care le avem până acum și dorim să le desvoltăm și consolidăm, numai în defavorul adevăratelor interese ale regatului ungar nu sînt, ci din contră atât statul ungar, cât și întreagă monarhia habsburgică ar avé puternice cuvinte, de a se bucura de ele, de a le sprigini și a le favorisa.

N'avem decât să ne punem întrebarea, ca bine ar fi pentru monarhia noastră, că noi să fim dușmani celor din România și celelalte naționalități să fie dușmane fraților lor de un sînge de prin alte părți? N'avem decât să ne întrebăm, ce ar resulta pentru monarhie, dacă toate popoarele ei ar sta cu vecinii ei în același raport de ură și încordare, în care parte stau, parte sînt pe cale de a ajunge Maghiarii?

Deja din aceste două întrebări rezultă pentru omul cuminte, că noi Românii din monarhia austro-ungară nu numă în interesul nostru, ci în interesul monarhiei avem chiar menirea istorică, de a întreține prietenia și bunele relațiuni cu frații noștri de preste Carpați.

Le și întreținem, dar' nici decum nu în sensul, în care sîntem însinuați de presa șovinistă jidano-maghiară.

S. A.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 1 Noemvrie st. v.

Universitarii maghiari din Budapesta s'au prezentat alaltăieri prin o deputațiune la ministrul-președinte Tisza, spre a-l preda petițiunea lor în contra noului proiect de lege militar. În numele deputațiunii a vorbit studentul Lers și a dăc, că deoare-ce noul proiect de lege nu stă în acord deplin cu interesele economice, sociale și mai ales cu cele ale tinerimii, universitarii se roagă, ca să se mențină starea de lucruri de până acum, după care serviciul militar se poată împreuna cu continuarea studiilor, și acela, care nu poate depune examenul de oficer, să nu fie constrins a mai servi un an în activitate. Dl Tisza le-a răspuns: „Primese petițiunea d-voastre. Fiți convinși, că și nouă ne zace la inimă binele tinerimii universitare și a tinerimii preste tot, dar' priviți în giurul d-voastre

și veți vedea ce se întimplă în această privință în întreaga lume, că tocmai tinerimea inteligentă este aceea, care, dacă timpurile sînt așa ca și acum, trebuie să premeargă cu exemplu bun, — ceea-ce tinerimea maghiară a și făcut-o totdeauna, — și gîndiți-vă și la aceea, că dacă, — de ceea-ce se ne ferească Dumnezeu — ar veni lucrul la războiu, e tocmai tinerimea inteligentă aceea, care are să-și împlinească datorința de cetățean, nu ca soldat simplu, nu ca suboficer, ci ca oficer. De altmintealea eu pot să spun, — am experiat-o la propriu mii mei, — că cunoștințele ce se prețind la examenul de oficer nu sînt de astfel, ca universitarii ori preste tot studenții dela institutele mai înalte să nu poată face cu ușurătate acel examen. De altmintealea vom lua în considerare petiția d-voastre, dar' vre-o promisiune nu pot să dau nici într-o direcțiune“.

Aciunea blocării țărmurilor africani va lua, se vede, sub egida Germaniei și Angliei dimensiuni mai mari decum se credea la început. Dacă e adevărat ceea-ce spun ciarele engleze, că se vor mai invita la cooperare: Sultanul cu privire la Tripolis, Franța cu privire la Tunis, Italia cu privire la Marea-Roșie și încă și Portugalia, atunci întreprinderea ar primi caracterul blocării Africii întregi și se va extinde în dimensiuni, pe care flotele tuturor puterilor europene nu le vor pute stăpîni.

„Journal de St. Petersburg“ dăce relativ la pretinsul toast războinic al generalului Gurko și la alte sciri false, că trebuie o mare dosă de nepricepere ori rea credință, de a crede ori de a răspîndi mai departe asemenea povești.

Din Belgrad se depeșează, că generalul Gruici ar fi provocat pe radicali a participa cu zel la alegeri, spre a asigura partidului majoritatea în Scurpina cea mare. Toate trei partidele operează separat. Ministrul Christici a făcut personal responsabili pe funcționarii respectivi pentru ori-ce violare a libertății de alegere. Toți radicalii, câți au fost arestați pentru delict, sînt puși în libertate. E foarte probabil, că radicalii vor ajunge la majoritate. Alegerile bărbatilor de încredere se vor face în săptămîna a treia a lui Noemvrie.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Fapta omenească.

Scrisori adresate unui om tinăr.

(Urmare și fine.)

Căci aflu, că preste noapte a fost omorît și prădat stăpînul grădinii, din care l'am vădit pe Petrea eșind. Nu mă mai îndoesc dar', că atunci, după săvîrșirea faptei, Petrea m'ar fi omorît, dacă m'ar fi vădit.

Ce bine am făcut, că m'am ascuns!? Ce bine am făcut, că am sărit gardul!? Am scăpat!

Amăgire! — De ce am scăpat? — De o primejdie, care poate că nici nu exista în adevăr? Petrea poate că s'ar fi spărit și el și, creșdînd, că nu l'am cunoscut, ar fi fugit, ca nici să nu l'pot cunoască. Ori poate că l'aș fi prins, dacă s'ar fi legat de mine, aș fi strigat și s'ar fi adunat vecinii. — Cine scie ce s'ar fi întimplat, dacă nu s'ar fi întimplat ceea-ce s'a întimplat!? Nu! Întimplarea nu e nici urmare, nici efectul, nici rezultatul faptelor mele: faptele acestea au avut numai rezultatul, că m'au stîmpărat frica.

Dar' tot îmi e frică și tot sînt preocupat de gîndul: Ce ai tu să faci ca să nu-ți mai fie frică?

Deocamdată însă am să fac altceva. E și frumoasă și trebuie să mă duc la plug, căci sînt om sărac, am nevastă și copii și nu pot săi ce are să fie mîne.

Tot fact însă ceva ca să-mi astîmpăr frica. Oamenii pe care îi întîlnesc, toți îmi vorbesc despre cele petrecute și toți îmi dau silința de a-l afla pe ucigaș: eu tac și tac și tac.

Tăcerea aceasta e și ea o faptă, ba chiar o faptă grea și în același timp o căcare de „datorie“: tac însă, pentru că mai frică m'ar fi, dacă aș scăpa vre-o vorbă nesocotită, și tac, fiindcă mă îndoesc, că Petrea va scăpa și de astădată, tac, fiindcă nu e treaba mea să spun ceea-ce sciu.

Dar' îmi e greu să tac și n'aș vré, Doamne ferește! să-l întîlnesc pe Petrea Ciobanului.

Seara când mă întorc acasă nevastă-mea îmi ese plîngînd în cale.

Eu mă cutremur în tot trupul: Ce e?! — Ce s'a întimplat?! — Ce mai urmează!? Nu e nimic!

Politia a prins trei oameni din sat, l'a pus în feare și l'a dus. Petrea nu e între dinșii, dar' e Dinu, feciorul lui Șoric, un flăcău întors de curînd dela oaște, cam ușuratec, dar' om cum se cade. Ne e vecin și om bun! — Nu-i vorbă, are să scape, fiindcă nu e vinovat, dar' e tocmai timpul lucrului, pot să-l fie mult, — apoi rușinea aceasta tocmai acum, când e să se însoare.

Eu tac însă, tac și mă culc, dar' mă culc și nu pot dormi, mă frămînt, mă muncesc, mă svircolesc mereu în pat, am par'că ferbințeli.

Nu! Așa nu mai merge! — Tăcerea aceasta mă omoară!

Da! Am să spun, dar' nu acum, ci atunci când voi vedea, că-l țin prea mult pe Dinu și pe ceilalți ori că-i încurcă de nu se mai pot descurca ei de ei. Am să spun însă așa cumva, ca să nu se scie, că dela mine vine vorba.

Această hotărîre mă mai liniștesc și mă ajută să adorm. Îl visez însă pe Petrea

Ciobanului, vîd sînge cald, vîd moarte de om, mă deștept și ear' nu pot dormi.

Ce prețuesc mărturia mea!? Eram singur, și Petrea, rîu și viclean cum e, e în stare să aducă mărturie, care jură, că m'au vădit pe mine sărînd gardul, căci și eu am sărit gardul. Ear' pe Dinu l'au prins, fiindcă nise oameni l'au vădit sărînd prin partea locului un gard, și era foarte strimtorat, când l'au întrebare cum și de ce? N'are să mă creadă nici pe mine nimenea când voi spune adevărul, dacă nu pot să aduc și alte dovești.

Petrea e în stare să mă pîndească și să ascundă, când nu sînt acasă, câteva din lucrurile răpîte aici la casa mea.

Un mișel sînt și un prost! Trebuia să ridic statul în capul lui chiar atunci, când l'am vădit sărînd gardul ori să mă duc dimineața la primărie și să spun ceea-ce am vădit. Frica însă m'a prosti și m'a făcut mișel, încât n'am avut nici măcar mintea, nici măcar inima, de a mă duce să ved ce a scăpat, ce-a pierdut, pe când se depărta cu pași iuți. Ce a scăpat el oare? Nu cumva e vre-o dovadă grea? Nu cumva e și acum acolo, unde a cădînt, între buruieni?

Da! Poate că tot nu e prea tîrziu! Vîd locul unde a cădînt, mă duc cu ochii închiși până acolo.

Haid!

Mă scol din pat, es tiptil din casă și așa desculț, desbrăcat și cu capul gol mă duc și nu-mi e frig, deși e rece, nu-mi e frică, deși are de ce să-mi fie. Dar' dacă acum l'aș găsi pe Petrea căutînd și el, l'aș apuca de pept, l'aș ține strîns și l'aș aduna toți vecinii în cap.

Găsesc un cuțit lat și cam de o palmă în lungime, plin de sînge și atîrnat de o bu-

cată de curea. Ceealtă bucată din curea era ruptă în lupta de moarte a găsit-o poliția în casa mortului.

Acum e prins Petrea, îl am în ghiarele mele, nu mă mai tem de el, căci cuțitul e al lui, îl cunosc eu, tot satul îl cunoaște, și cele două bucăți de curea trebuie neapărat să se potrivească.

Mă întorc acasă, mă culc și dorm până dimineața.

Ear' dimineața nu sciu ce să fac... Mă duc ear' la plug, fiindcă trebuie să grăbesc cu sămînturile... Apoi — poate că tot pune poliția și fără de intervenirea mea mîna pe Petrea.

Pe la prînz nevastă-mea vine să-mi aducă de mîncare și e foarte îngrijată, fiindcă gendarmii au umblat pe la toate casele de lîngă noi și au întrebare cine unde a fost în noaptea când s'a săvîrșit omorul și când a venit acasă.

Ea, spăriată, le-a răspuns, că eu am fost la pădure, dar' m'am întors pe înserate.

„Bine, nevastă!“ — îi dăc cuprins de spaimă; — „dar' eu am venit după meșul nopții“.

„Nu scie nimenea! — îmi răspunde ea. — Te pune și pe tine în lanțuri ca pe Dinu, dacă le spuneam adevărul“.

„Dar' tocmai minciuna aceasta poate să mă bage în încurcatură“.

Ce fac eu acum!?

Nu mai rămîne nici o îndoaie, că Petrea m'a vădit sărînd gardul, dar' nu m'a cunoscut, și el l'a pus prin cineva pe urma mea, ca să afle el însuși cine e cel-ce l'a vădit.

Dar' era mai cuminte să scricească el însuși.

De ce n'a făcut-o aceasta? Nu cumva vre-unul dintre gendarmi îi este tovarăș? — Aici e ceva la mijloc și, ori-și-terea ar fi, pentru mine nu poate să fie bine.

Fac ce fac, ca nevastă-mea să se întoarcă cât mai curînd la copii, pentru-ca să rămîn singur, căci nu mă mai pot stăpîni, mă vede, că sînt strimtorat, îmi face mereu întrebări și par'că tot n'ar fi cuminte să-și spun ce am vădit și să-și arăt cuțitul, pe care l'am ascuns la mine.

Rămăs singur, sînt neastîmpărat, nu pot să mănănc și mă uit meren în toate părțile, căci ar pute să vie gendarmii, ar pute să vie Petrea.

Scot cuțitul și mă trec fiori când vîd pe el urmele de sînge.

Acum fără de întărire trebuie să mă duc. În timp de patru cinci ciasuri sînt dus și întors, încât nu scie nimenea unde am fost și ce am făcut. Acum, căci altfel îi las lui Petrea timp și cad eu în prepus, fiindcă n'am spus îndată.

Dar cum fac?

Îl rog pe judecător să nu spună, că eu l'am dat cuțitul.

Ba nu! Dau cuțitul vre-unui om, care nu mă cunoaște, că să l'ducă el judecătorului.

E treaba judecătorului să cerceteze, dacă cele două bucăți de curea se potrivească ori nu, și să afle pe stăpînul cuțitului.

Plec cu inima ușurată.

Pentru-ca să nu întîlnesc pe nimenea, părăsesc drumul și nu trec prin satul vecin, ci o iau preste dealul ce se ridică dincoace de sat.

E pe la ameadi; soarele bătea în coasta rîpoasă, pe care urc: găfăiu din greu și-mi șterg mereu sudorile.

Stări asiatiche.

De un timp încoace în Ungaria sînt la ordinele dîlei defraudările și malversațiunile. Nu trece zi, în care să nu se audă casuri de acestea, dar' casul, pe care ni-l istorisește „Pesti Napló” într'unul din numeroii sei din urmă, întrece toate celelalte:

Eată cum îl predă dîarul din cestiune:

„Bosco a fost un scamator mare, pentru-că din bani de aramă vrî să facă galbeni: dar' cu toate acestea el nu a produs nici odată ceea-ce a făcut excelentul seu drusă Boskó, primul contabil dela cassa de păstrare din Kula, care nu numai a îndus în buznarul seu 80.000 fl., ci a luat-o la sănătoasa cu cea mai mare eleganță, prelîngă protecția fîispân-ului, a solgăbirului, a deputatului dietal și a ministerului de interne. E anume regula, că în cazul când un funcționar de bancă ori dela cassa de păstrare cere pasaport „pentru străinătate”, acest pasaport nici odată nu i-se trimite lui, ci totdeauna direcțiunii de bancă ori a casei de păstrare. Această formă de procedere trebuie ca a cunoscut-o bine și Boskó din Kula; dar' temîndu-se, că dacă se va trimite pasaportul direcțiunii, în prima linie va fi directorul, care va „călători cu el în străinătate”, a aflat de bine cu orice preț, ca pasaportul să-l primească dela ministerul de interne el direct, ear' nu direcțiunea. Și scopul acesta 'i-l-a ajuns cu o ingeniozitate admirabilă. Înainte de toate a cîștigat pe fîispân-ul, ca să-i dea scrisoare de recomandățiune pentru deputatul celui cerc A. P.; și după-aceia a avut-o aceasta la mână, a cîștigat pe solgăbiru, ca să-i dea o adevărată oficială, că el este proprietar și ca atare voește să călătorească în străinătate. După-ce toate acestea s'au întîplat, a venit la Budapesta și s'a prezentat cu scrisoarea de recomandățiune dela fîispân-ul și cu atestatul dela solgăbiru înaintea deputatului A. P. Acesta s'a bucurat grozav de fericirea aceasta: îndată 'i-s-a pus oaspele într'o birjă și l'a dus la ministerul de interne. Acolo apoi, cu autoritatea sa de deputat, a legitimat identitatea lui Boskó și apoi *brevi manu* 'i-s'a predat pasaportul ca „unui proprietar”. — După-ce s'a întîplat și aceasta, Boskó 'i-a luat un adio duios și a plecat.

„A trecut o săptămână! —

„După o săptămână I. L., supremul polițai, într'a agitat în clubul liberal și caută pe deputatul A. P. — „Ce este?” — „Pe seama căru Boskó ai scos tu pasaport?” — întreabă I. L. — „Pe seama căru Boskó?” — răspunde A. P. — „D'apoi pe seama aceluia, pe care l'am dus la ministerul de interne.” — „Firesce, că pe seama aceluia! Dar' chiar asta-i bubă; că numai la recomandățiunea ta 'i-s'a dat *brevi manu* pasaportul!” — „Și apoi?” — „Și apoi! Ce-i! Acel Boskó nu a fost proprietar, ci contabil la cassa de păstrare!” — „Cu atât mai bine pentru el!” — „Acelea-i drept; dar' cu atât mai rău pentru noi și pentru cassa de păstrare!” — „Cum așa?” — „Așa de! Di Boskó a fugit cu cele 80.000 fl. ale casei de păstrare; și anume a fugit prelîngă recomandățiunea dela tine și cu pasaport dela noi! Dintr'asta se poate face mare co-

medie!” — „Ce fel? A fugit? — D'apoi cum a cutezat solgăbirul să adeverească oficial, că el e proprietar?” — „Întreabă-l pe el.” — „Dar' însuși fîispân-ul 'mi-l-a recomandat, și numai de aceea l'am condus în persoană la minister.” — „Eu îmi spîl mîinile! Pentru-că numai la recomandarea ta 'i-s'a dat pasaportul!” —

„Se pretinde, că acest dialog s'el fi auzit mai mulți în clubul liberal, și de atunci încoace circulează în nenumărate versiuni întrebarea glumeată, că: adevăd de ce și sînt renumiți cei patru sfinți de peatră dela podul din Praga? — Într'acestea însă Boskó poate a devenit în realitate proprietar, dar' nu în comitatul Bács, ci în America.”

Persecuțiunile Românilor din Sîrbia.

DI V. St. Berindei scrie în „Românul” următoarele:

Pe când Maghiarii, vecinii nostri de preste munți, se silesc din respecturi, ca să ne hrănească în orice chip limba și ori-ce sentiment de naționalitate, înăbușind pe frații nostri români transcarpatini în mișcările lor, Rușii de altă parte lucrează cu multă tărie prin fel de fel de mijloace, ca să facă pe Români de acolo Slavi.

Dacă privim lucrurile și spre meadă și apus, ele nu sînt mai puțin schimbătoare: Vecina noastră Sîrbie voește, ca mîne, — de ar fi cu puțință — frații nostri din acel stat să fie Sîrbi neaoși!

În acest scop a luat măsurile cele mai nedemne contra Românilor de dincolo, pe care cu ocaziunea preambulării mele cu un amic pe acolo le-am putut personal vedea și constata; dar' a căror importanță și descriere se poate ridica la adevărata ei valoare de o peană mai abilă decît a mea!...

„Krayna”, care se desparte de România proprie prin Dunăre, este compusă și locuită cu deservire numai de Români, singurii proprietari aci și prin urmare singurii, care plătesc dădile, — foarte vexatoare — cu care se întîmpină cheltuelile statului sîrbesc. În schimb însă pentru toate acestea și pentru sacrificiile ce Români totdeauna au făcut pentru Sîrbi în timpuri de nevoi și grele încercări, guvernul Sîrbesc, violînd cele mai sacre drepturi ale Românilor, a înlocuit limba românească prin cea sîrbească atât în școale, cât și în biserică. — Dacă măcar din locuitori o parte ar fi Sîrbi și 3 părți Români, tot n'am avea de dîs ceva, dar' când întreg județul este locuit de Români, afară de judecătoria, preotul și învățătorul, care sînt Sîrbi numai, pentru-ce se se iee această dispozițiune atât de nedreaptă!?

Bietul Român secole a trăit și s'a luptat contra celor mai cumpliți barbari, dar' nu 'i-s'a putut lua limba până astăzi, când acel popor sîrbesc, pe care Românul nu l'a lăsat să moară, el nu-l lasă să trăiască! Sî-i iee limba, ce are mai scump!... De merge la judecată este nevoit să plătească un tîlmaci sîrb, care se-i spună pasul cătră judecătoria sîrbescă!

De merge la școală 'i-se spun cuvinte străine, pe care nu le cunoaște deloc; astfel, că școala este un balamuc?

De merge la biserică, care până ieri era românească, edificată cu sudorile Românilor, astăzi Românului 'i-se spun cuvinte chinezești

pentru el; nu știe nici când să se închine. De aci vine și desgustul pentru religie și îndemnul cătră faptele rele, căci într'adevăr ce 'i-ar folosi lui să audă horgind un preot în limbă străină în biserică și nu 'i-ar vedea de altceva!

Și mai înainte de toate, când bisericile sînt edificate și întreținute cu bani românești, de unde 'i-s'a arogat dreptul guvernul sîrbesc, ca să despoaie pe Români de cel mai scump drept al lor! — Turcii și toate hordele barbare, toate au respectat religia și limba românească mai mult decît Sîrbi. — Uitat-au ei oare, că aci au trăit Români atîta timp?

Deputații români din localitate au cerut Seapcinei cel puțin, dacă școalele și celelalte autorități sînt sîrbesci, în biserică să se facă slujba în limba română, cum a fost până acum, sau în urma urmelor barem în ziua de Paști și Crăciun să se facă slujba în limba română, însă guvernul a respins cererea numai în trei cuvinte! Negreșit: „Forța primează dreptul”.

Românii au voit de asemenea cu ocaziunea venirii regelui pe acolo a prezenta Maiestății Sale o reclamațiune tot în sensul cererii de mai sus a deputaților lor; dar' sub-prefectul auzind, le-a luat petițiunea și a rupt-o în bucăți, dîcîndu-le să plece numai decît, căci vor fi perduți. Mai mult încă, s'a dat rigoroase ordine, ca cărțile bisericesti să fie distruse și lăpădate; ceea-ce s'a și făcut, căci într'adevăr subsemnatul, vîind a mă încredința despre aceasta, am vizitat biserică din Cladova și le-am găsit după o minuțioasă căutare, grație concursului dat de un venerabil preot româno-fil, aruncate în desordine în podul bisericii într'un loc ferit de lumină și vedere, în loc de a se conserva în arhiva bisericești.

În fine Români sub toate punctele de privire sînt aproape robi și într'o stare adevărată de plîns!... Ar fi bine, ca pe când societatea slavonă a Sf. Sava, care dispune de mai multe, mii de franci și care lucrează cu multă tărie, ca să înlocuească limbile străine cu cea sîrbească, pentru întinderea cultului acestei țări, și guvernul românesc să gîndească la suferințele nefericirilor nostri frați transdauubieni, luînd printre momente oare-care măsuri de îmbunătățire, cum fac și guvernele altor țări.

Trebuie să ne gîndim și să decidem: căci „un moment de întîrziere prețuiesc un secol de tiranie!”

CRONICĂ.

Numire. Președintele trib. r. u. din Timișoara a numit pe iuristul absolvent Aurel Radu de practican în drept fără diurnă la acel trib.

Magnați noi. Foaia oficială anunță, că Maiestatea Sa Monarchul a numit la propunerea consiliului de ministri pe următorii domni de membri pe viață ai casei magnaților: pe comitele suprem al comitatului Bihor Iosif Dörny, pe consilierul ministerial în pensie și director suprem de poștă Mihail Gervay, pe generalul pensionat Cornel Gergey, pe fostul vice-preșident al casei deputaților Paul Szontagh și pe fostul deputat croat Paul Uzovics.

Maghiarizări de nume. „Budapesti Közlöny” publică următoarele schimbări de nume: Eugeniu Leberfinger în „Erdős” și Samuil Neumann în „Balog”.

Eu, dacă n'as fi fost cuprins de sete și nu aș fi fost mai slab ca setea mea, 'mi-aș fi urmat drumul, nu m'as fi întors în vale, n'as fi vîdut fumul și nu 'mi-aș fi scăpat copilașii.

Dar' tot înzadar am sărit gardul, căci a trebuit să-l sar din nou, fără-ca să fi beut apă.

Această din urmă săritură tot n'a fost însă zadarnică, — vei dîce tu.

Da! — Nu a fost zadarnică, dar' tu înțelegi, că numai din întîmplare n'a fost nici zadarnică, nici rea, nici de prisos și că putea să fie și ea, ca celelalte, ori una ori alta.

Dă-ți în sfîrșit seamă despre toate faptele săvîrșite de mine și vei primi pentru fiecare din ele convingerea, că erău de prisos, zadarnice ori poate chiar rele, dacă n'a intervenit și vre-o întîmplare norocoasă alături cu lucrarea mea.

Dacă aici, în succes, în consecuente, în efect, în rezultat produs în lume, afară de noi, ar trebui să căutăm rațiunea voinței noastre, noi oamenii foarte încredunți am fi striviți de sentimentul, că sîntem cea mai irațională dintre toate ființele, o adevărată bătaie de joc a firii, care e totdeauna rațională.

Ce fel de pocitură sînt eu, care mă muncesc tăcînd, apoi îmi las lucrul în câmp și plec pentru-ca să vorbesc, dar' după-ce am urcat dealul cobor din nou în vale ca să beu apă, dar' tot nu beau, ci mă întorc acasă și aici spun ceea-ce cu atîta stăruință nu voiam a spune!?

Ce caricatură urfă!

Firea însă nu zemisele caricaturi, ci ființe raționale, între care eu însumi mă cred pe mine cea mai rațională.

Oficieri din România distinși de cătră Monarchul nostru. M. S. Monarchul nostru a conferit următoarele decorații: d-lui maior Vidulescu, șeful batalionului al 2-lea de vînători, crucea de comandor al ordinului „Francisc-Iosif” și d-lui căpitan Dancov din același batalion crucea de oficer al aceluiași ordin.

Hymen. Iuliu Socol și Valeria Stoica își vor celebra cununia lor, Duminică în 18 Noembrie st. n. a. c., în biserică greco-catolică din Cîsanul-mare.

Ângerul păzitor al copiilor. La 9 l. c. pasagerii ce veniau cu trenul de persoane al căii ferate de stat austro-ungare din Viena au fost martorii unei scene pătrunzătoare. Când trenul fugia între stațiunile Érsekújvár și Udvard, băiata de șapte ani a unui proprietar din România s'a jucat pe la ușa vagonului, care era din întîmplare deschisă, și alunecînd a căzut din tren. Pasagerii înspăimîntați de abia au putut reține pe părinți, ca să nu sară în urma unicului lor copil. După vre-o câteva minute trenul a stat la gara din Udvard și părinții s'au adresat cătră șeful gării, care le-a pus numai decît un tressin la dispoziție. Întorcîndu-se, au aflat băiata, căreia, afară de o sgarătură pe obraz și de spaimă, nu 'i-s'a fost întîmplat nimic. Părinții au plecat apoi împreună cu fieta, scăpată ca prin o minune, mai departe cu trenul cel mai de aproape. — Casul acesta ar pute servi de advertisement părinților ce călătoresc cu copii pe tren!

Înădușit prin o vergea de pipă. Un cărauș, Român de naționalitate, care a mers la pădure după lemne, a căzut cu prilegiul acesta atît de nenorocit dinaintea carului, că vergeaua dela pipă 'i-a intrat pe gît și s'a înădușit imediat și a murit.

Paricid. În săptămîna trecută un anumit Carol Kessler din Feldioara s'a certat cu tatăl-seu și l'a lovit cu o seacă atît de rău, că acesta a murit în urma ranei ce a primit-o. Paricidul a fost arestat și predat judecătoriei.

O mare vînătoare se va face zilele acestea în munții Sinaiei. La această vînătoare, după-cum spune „Universul”, vor lua parte regele, prințul de Wied, membrii corpului diplomatic și alte persoane.

Monumentul lui Bolintineanu nu s'a înzurgat nici Mercuria trecută, ear' un anunț al d-lui P. Ioanidi, președinte al comitetului, ne spune, că inaugurarea s'a amînat pe primăvară.

Românii la expoziția din Paris. Mai mulți deputați sînt hotărîți, de a cere de urgență camerei votarea unui proiect de lege, prin care guvernul să fie autorizat, a veni în ajutor cu o sumă de bani comitetului național-român, pentru a putea lua parte la expoziția universală din 1889.

Monumentul păcii înarmate. Numai satira fără păreche a spiritului francez a putut ajunge la idea, de a ridica monument celui monstru, care apasă întreaga Europă: păcii înarmate. Un capitalist, anume Sédille, a oferit deja de mai de mult sume considerabile spre scopul, de a se face o asemenea monument. Arhitectul Couteau a cîștigat concursul și zilele acestea 'i-s'a desvîlit opera pe locul numit „Place d'Anvers”, între monumentele lui Diderot și Sedaine.

Împrumutul Rusiei de 400 milioane de marce, după-cum se scrie din Berlin, a devenit perfect.

Treble americane. Pentru o redacțiune într'adevăr nu e nimic mai supărător lucre decît vizitele superflue ori fără nici o treabă. Unul vine și 'ți stă de grumazi, altul 'ți învîlmășește hîrtiile, al treilea te pune să-i faci încă și vre-un serviciu. Rîul acesta e internațional; dar' în America e lucru cutezător și cu pericol a face vizite prin redacții. Într'o zi dîarul „Little Rok Blade” avea în fruntea articolului prim următoarea amenințare: „Sfătuiți pe Samuil Dickinson să nu ne îngîrnădească cu prea multe vizite în redacție, căci altcum spatele lui are să facă cunoscință cu talpa păpușilor nostri”. Deasupra ușei la redacțiunea foii „Diario” în Trinidad stă scris: „Omule! Dacă stai la îndoaie să intri ori să nu intri în redacțiune, lasă îndoaia la o parte și caută-ți de drum!” La redacțiunea altui dîar în Waterloo stă scris pe ușe: „Întrare oprită. De intri de bunăvoie, ai să ești cam de nevoie!” Sînt grobiane aceste lucruri americane și în Europa nu se pot la nici un cas face, dar' totuși e drept, că Americanii sînt practici!

Vaccinațiunea preventivă a holerei asiatiche.

DI N. Gamaleia, fiziologist rus, întrebînd cele două mari principii ale „metodei experimentale”, virulența progresivă și vaccinele chemice, a putut conferi bacilului holerei o virulență extremă, deși până aci era știut, că culturile ordinare ale acestui vibriion nu aveau decît o virulență atît de mică, că a făcut pe Dr. Koch, care l'a descoperit, să creadă, după numeroase încercări fără rezultat, că holera nu este incurabilă animalelor.

De altă parte chiar elevii d-lui Pasteur, în timpul misiunii franceze în Egipt, nu au reușit a conferi holera decît o singură dată, unei singure găini.

Eată cum a procedat dl Gamaleia.

A inoculat vibriionul holerice unui cobay dela care inoculînd un porumbel, a obținut într'un timp foarte scurt moartea acestuia, provocată de holera uscată însoțită de exfoliațiunea epiteliului intestinal.

Faptul cel mai important este, că microbul apare și în sângele porumbelilor, care mor. După câteva treceri dela cobay la porumbel a acel microb cîștigă o virulență așa de mare, că câteva picături (una sau două) din sângele porumbelilor de trecere omoară toți porumbelii și cobaii inoculați într'un timp foarte scurt (pentru cel dintîiu 8—12 ore).

De notat este, că toate animalele din aceste două specii, fără excepție, mor de infecțiune virulentă.

Cu acest virus absolut mortal s'a putut constata existența imunității holerică în modul următor: S'a inoculat cu cultura ordinară nevirulentă de două-ori un porumbel; odată în mușchii pectorali, a doua-ori în cavitatea abdominală, apoi injectîndu-se de mai multe-ori cu virus din cel mai virulent (sânge dela porumbelii de trecere) s'a constatat, că este refract și astfel s'a obținut imunitatea holerică.

Dacă se cultivă virus-ul forte într'un bulion nutritiv și dacă se încălzește în urmă această cultură în timp de 20 de minute la temperatură de 120 grade, se omoară cu siguranță toți microbii ce ar conține, dar' se constată, că după încălțire subsistă o substanță foarte activă toxică, care determină fenomene caracteristice la animalele de experiență.

Inoculat în calitate de 4 grame la cobai și 12 pr. la porumbel, bulionul sterilizat pro-

Ajuns în vîrf de deal, vîd jos în vale la oare-care depărtare de sat o grădină mare. Nu o cunosc, dar' trebuie să fie în ea ori prin apropierea ei vre-o fîntînă, vre-un lac, vre-un izvor, în sfîrșit, apă, căci sînt și straturi de legumi în grădină.

Dar' nu! Aș face prea mare ocol, dacă m'as abate pe acolo, apoi grădina e împrejmuită cu gard înalt și acoperit cu spini, drumul până acolo e rău de tot, numai ripe și spini, în grădină nu vîd om, dar' eată un du-lău mare, — și — poate-că nici nu e apă prin apropiere.

Apă! — îmi dîce însă trupul meu! — apă voesc eu!

Eu n'as voi, dar' îmi e sete, încît îmi vine să leșin.

Par'că tot aș pute să mă reped până acolo. E rău drumul, dar' e pe ici pe colo și mai bun.

Apoi scot un par din gard, ca să mă ajut la trecerea gardului și să mă apăr de căne. Ei bine! Mă supun: vreau și eu!

Haid, iute la vale, înapoi spre satul meu!

Preste puțin vîd și fîntîna într'un colț al grădini: merg mai iute și mai vesel, căci știu acum, că nu înzadar osteneșc, sar gardul și înaintez în luptă cu cănele spre fîntînă.

Dar' — ce-i asta!? — Eată colo în satul meu se ridică fum. E foc! — E prin apropierea casei mele! Ba e par'că tocmai casa mea! — Da, tocmai pe acolo e!

Ce fac eu acum?!

Las apă, las judecătoria, las pe Petrea și alerg, s'ar din nou gardul și ear' alerg într'o rîsuflare până la casa mea, care arde în capul copilașilor, pe care nevasta 'i-a lăsat închiși în ea.

Mă arunc în foc, sparg ușa și îmi scap copilașii, apoi car apă ca să-mi sting casa, ceea-ce e prea tîrziu.

După-ce 'mi-a ars casa, îi mulțumesc lui Dumnezeu, că s'a nimerit așa, îmi sîrut copilașii scăpați, scot cuțitul și-i spun satului adunat cum l'am găsit, îmi ușurez inima și apoi beau odată apă, ca să-mi stîmpăr și setea.

Sînt om cu pagubă, dar' om mulțumit: scăpat-am, cel puțin pe o clipă, și de frică și de sete.

Scăparea aceasta e singură e rezultatul voinței mele: toate celelalte sînt noroc ori nenorocire.

M'ai vîdut sîrind de trei-ori gardul, adevăd săvîrșind în trei rînduri aceeași faptă.

Dinu, care umblase pe la fereastra unei nevaste, al cărei bărbat nu era acasă, sîrise și el gardul.

Petrea a sărit și el gardul.

E deci aceeași faptă în cinci rînduri, inspirată de același sentiment, de frică în trei rînduri.

Cu toate acestea săritura lui Petrea e urfă, prima mea săritură e rușinoasă, săritura lui Dinu e ștrengărească, a doua săritură a mea e un lucru în diferent și cea din urmă săritură e — ceva frumos.

Dacă-ți vei da apoi seamă, vei afla, că în patru rînduri această faptă a fost lucru zadarnic ori poate chiar primejdios.

Petrea, dacă n'ar fi fugit și n'ar fi sărit gardul tocmai în clipa, în care eu mă aflam prin apropiere, ar fi scăpat poate.

Eu, dacă n'as fi sărit gardul, nu m'as fi muncit în mine timp de două zile.

Dinu, dacă n'ar fi sărit gardul, n'ar fi ajuns în feare și n'ar fi fost silit să-i mărturisască stăruința.

Eu, dacă n'as fi fost cuprins de sete și nu aș fi fost mai slab ca setea mea, 'mi-aș fi urmat drumul, nu m'as fi întors în vale, n'as fi vîdut fumul și nu 'mi-aș fi scăpat copilașii.

Dar' tot înzadar am sărit gardul, căci a trebuit să-l sar din nou, fără-ca să fi beut apă.

Această din urmă săritură tot n'a fost însă zadarnică, — vei dîce tu.

Da! — Nu a fost zadarnică, dar' tu înțelegi, că numai din întîmplare n'a fost nici zadarnică, nici rea, nici de prisos și că putea să fie și ea, ca celelalte, ori una ori alta.

Dă-ți în sfîrșit seamă despre toate faptele săvîrșite de mine și vei primi pentru fiecare din ele convingerea, că erău de prisos, zadarnice ori poate chiar rele, dacă n'a intervenit și vre-o întîmplare norocoasă alături cu lucrarea mea.

Dacă aici, în succes, în consecuente, în efect, în rezultat produs în lume, afară de noi, ar trebui să căutăm rațiunea voinței noastre, noi oamenii foarte încredunți am fi striviți de sentimentul, că sîntem cea mai irațională dintre toate ființele, o adevărată bătaie de joc a firii, care e totdeauna rațională.

Ce fel de pocitură sînt eu, care mă muncesc tăcînd, apoi îmi las lucrul în câmp și plec pentru-ca să vorbesc, dar' după-ce am urcat dealul cobor din nou în vale ca să beu apă, dar' tot nu beau, ci mă întorc acasă și aici spun ceea-ce cu atîta stăruință nu voiam a spune!?

Ce caricatură urfă!

Firea însă nu zemisele caricaturi, ci ființe raționale, între care eu însumi mă cred pe mine cea mai rațională.

Aiurea dar' trebuie să caut rațiunea voinții mele, care e totodată și ultima rațiune a întregii mele ființe.

Îmi e sete și beau apă; îmi e foame și mîncînc; îmi e somn și mă culc să dorm: cu ce m'am ales după-ce am beut, după-ce am mîncat, după-ce am dormit?

Cu aceea, că nu-mi mai e sete, nu-mi mai e foame, nu-mi mai e somn.

Te întreb dar' pe tine: ce voesc eu când voesc ceva?

Voesc să nu mai voesc ceea-ce voesc; suprimarea voinții mele o voesc; voesc repausul, nevoirea.

Acesta e „scopul” întregii mele sbuciumări și acesta e totdeauna și rezultatul ei.

Voința se ivesce în conștiința mea totdeauna ca un sentiment, care intră în conflict cu alte sentimente ale mele și astfel mă frîmîntă mereu, mă mistue. Voesc deci în fiecare clipă a vieții mele suprimarea voinței, care în clipa aceea se manifestează cu mai multă putere în mine, și săvîrșesc fapta, care în împrejurările date poate să mijlocească suprimarea ori cel puțin slăbirea acestei voințe.

Ori-și-unde și ori-cînd se ivesce, voința este numai spre a nu fi și de aceea ființa ei e sbuciumare, ear' sbuciumarea ei o clipă de repaus, care în conștiința noastră se ivesce ca mulțumire, această singură rațiune a existenței noastre.

Nu este cu puțință, ca vre-odată acest rezultat firesc să se producă, fiindcă el nu este numai „efectul”, ci totodată (ca intențiune) și „causa” voinței, și dacă nu ne putem închipui suprimarea fără-ca să ne închipuim suprimarea unei voințe, nu ne putem închipui nici o voință, care nu este impulsivă spre o mulțumire. Astfel și fapta, care este

întrepunerea voinței, trebuie neapărat să fie și ea pe deplin adecuată cu voința, adevăd o mulțumire pentru cel-ce o săvîrșesc din propriul lui îndemn, mulțumire mai mică și mai trecătoare, dacă sbuciumările au fost mai mici, mulțumire mai mare, dacă sbuciumările au fost mai grele și mai îndelungate, dar' totdeauna mulțumire.

Nemulțumit cu lumea și cu faptele sale, mereu busumflat și cărăitor e numai omul, care caută rațiunea lucrării sale acolo, unde ea nu este, cauza voinții afară de voință și efectul faptelor sale în lumea de afară, unde totul atîrnă dela noroc și — mai ales — dela nenorocire.

Dacă te temi, iubite amice, ca nu cumva să fie rău ceea-ce tu crești, că e bine, ori ești în amăgire ori vrei să mă minți pe mine.

Nu este adevărat, că tu crești, căci cel-ce crede nu e convins, dar' nici nu se îndoiesc, ear' cel-ce se teme se îndoiesc, adevăd nu crede. Dacă ai crede în adevăr, că e bine ceea-ce te supîni îndemnat a face, nu te-ai mai teme, căci puțin 'ți-ar păsa de „consecuentele” atît de întîmplătoare ale faptei tale și ai merge cu ochii închiși și cu capul ridicat spre mulțumirea, cu care se încheie ori-și-care faptă sinceră.

Cîtă vreme însă temerea te stăpînește, vei face numai ceea-ce poate să înlătore temerea ori să o slăbească cel puțin, vei umbla mereu prin pădurea deasă, prin poiana întinsă, prin satul tău — poate, — dar' nu vei ajunge în casa ta, nici te vei bucura de repaus.

Foamea, iubite amice, nu se poate stîmpera decît prin mîncare, și ori-cît ai alerga, ca să-ți găsești bucata de pîne, mulțumit nu ești decît în timpul mîncării.

Și acesta e păcatul a toată voința ce ne stăpînește ca trebuință trupească: alergi și te

duce o scădere progresivă a temperaturii și moartea în timp de 20—24 de ore.

(La autopsie se găsește o iperemie pronunțată a stomacului și a intestinelor, fără vre-o urmă de microbi holerici).

Dar' dacă tot acele cantități, în loc de a fi introduse într-o singură dată, se dau fracționate în două sau trei zile consecutive, se constată fenomenul de cea mai înaltă importanță, animalele în loc de a muri, refractază, astfel că sîntem în posesiunea unei metode de vaccinație preventivă a holerei.

Prin această metodă vaccinul chimic putînd fi măsurat într-un mod cu totul riguros și introdus în doze cât de mici pentru a fi inofensive, se poate obține imunitatea completă.

În experiențele făcute până acum imunitatea fiind conferită fără pericol și fără excepție, face pe autorul ei să sperze, că va pute fi aplicată și la vaccinația umană, pentru a preserva popoarele de holera asiatică.

Eată cum se exprimă dl Gamaleia într-o scrisoare adresată d-lui Pasteur.

„Vă autorizez a declara, că sînt gata a repeta toate experiențele mele în laboratorul d-voastre la Paris, în prezența unei comisii a academiei de științe. Mă angajez asemenea a găsi experimentând asupra mea chiar doza inofensivă și îndestulătoare pentru vaccinația umană, precum și de a face o călătorie prin țările pustiite de holera, pentru a proba eficacitatea metodei“. Dl Pasteur cetind comunicația în sinul academiei în ședința dela 21 August curent a sfîrșit în aplauze unanime. Acum aflăm, că dl Gamaleia s'a dus la Paris pentru a face experiențele sale.

„R.“

G. S. Boboc.

Din public.)*

Mulțumită publică.

Înduioșată de numeroasele dovezi de conștientă ce le-am întîmpinat cu prilejul jalei la înmormîntării în veci neuitatului meu fiu Alexandru, îmi tin de sîntă datoriță a mulțumii pe această cale tuturor acelor, care au avut mîngăitoarea bunăvoință, de a asista la ultimul onor ce am putut face sîrmanului meu fiu. Cu deosebire mă simt datorat a mulțumii onorabilului domn Dumitru Cuntanu, profesor seminarial, și corului bisericesc al clericilor din institutul Andreian, care, cu o prezență de mîna deobligat pentru totdeauna, au binevoit prin conlucrarea dlor a înfrumuseța trista ceremonie a înmormîntării. Din toată inima le potest, ca drept rîsplată pentru balsamul sufletesc ce au versat în inima sfîșiată de durere a unei mame nemîngăiate, D-șei sî-i ferească pentru totdeauna de durere, de care nu m'a ferit pe mine.

Sibiu, 13 Noemvrie n. 1888.

Cornelia Surdu n. Deacu.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Dl Valeriu Millea, teolog absolut, a binevoit a depune la mîna subscrișului din „fondul de rezervă“ al junimii studioase din giurul Sîlștei suma de 19 fl. 6 cr., rezultată dela petreceri de vară, cu destinația, de a se procura cărți pe seama bibliotecii școlii din comuna Tilișca.

Această sumă — amîsurat destinațiunii — s'a și întrebunțat cumpărându-se următoarele cărți:

1. „Îndreptar teoretic și practic“ de V. Borgovan . . . 1 fl. 70 cr.
2. „Highiene poporală“ de Dr. Vuia . . . 1 fl. — cr.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesc răspunderea.

sbuciumi ciurii, ba adese-ori chiar dîle și luni întregi, pentru-ca să ai o clipă de mulțumire trecătoare.

Viața n'ar merita să fie trăită, dacă alergarea n'ar fi și ea mulțumitoare, dacă sbuciumările n'ar fi și ele plăcute, dacă fapta, prin care se consumă voința, nu s'ar rîsplăti ea de ea.

Foamea în sine nu pentru toți oamenii și nu în toate momentele vieții e destul motiv de a mânca. De nenumărate-ori omul flămînd dă la o parte mîncarea ce i-s'a pus pe masă, fiindcă nu-i pasă în clipa aceea de foamea lui, nu poate vîră astîmpărarea ei, vrea să se sîrșască altă faptă, care nu-l satură, dar' îl mulțumesc.

Nu mă duc mai departe, iubite amice, căci sînt convins, că tu vei înțelege și fără-ca să-ți mai spun eu, că lumea aceasta nu e făcută de dragul nostru și că tot numai noi înșine ne facem și mulțumirea, pe care o găsim în lume.

E frumos lucru, nobil e și vrednic de laudă să-ți dai silința, de a face și mulțumirea altora, dar' prieten! numai dacă faci în același timp și pe a ta, căci altfel ești un amăgitor, un cămătar fățarnic, care dă cu zimbet dulce, ca să ceară cu sprîncenele încrețite.

Dumneșu cel prea înțelept, pe care noi îl vedem în firea a toate, deci și în propria noastră fire și în propria noastră voință, care e manifestarea firei noastre, Dumneșu n'a făcut lumi, ci una și singura lume, care e pretutindena, în toate timpurile și în toate părțile ei aceași. Așa ne-au învățat toți propoveditorii adevărului creștinesc, și nu știu se se fi ivit cîndva vre-un ateist, vre-un pan-teist ori vre-un politeist, care s'ar fi încumetat a susține ceva deosebit de aceasta: lumea

3. „Școala și Familia“ anii: 1886, 1887 și 1888 . . . 5 fl. — cr.
 4. „Convorbiri Literare“ anul 1887 . . . 6 fl. — cr.
- S'au spesat pentru porto . . . fl. 30 cr.
A rămas încă suma de . . . 5 fl. 6 cr.

Aceasta se va folosi tot spre scopul cumpărării de cărți.

Pentru această nobilă faptă subscrișul paroh și director exprim iubitei noastre junimi studioase din giurul Sîlștei cea mai călduroasă mulțumită.

Tilișca, în 28 Octomvrie 1888.

Petru Iuga,

paroh și director.

POSTA ULTIMĂ.

Budapesta, 12 Noemvrie n. Ministrul-president Tisza răspundînd opoziției în casa deputaților a dîs: Proiectul de conversiune corespunde dorinței generale, de a înlătura modul de amortisire de până acum. Economia în camete ce se ajunge prin operațiune deja la 1891 va face un milion și jumătate. Ministrul-president Tisza sperează o formare atât de favorabilă a finanelor ungare, că în 10—15 ani se va pute duce în deplinire o conversiune și mai favorabilă.

Viena, 12 Noemvrie n. Procuratura de stat a provocat pe editorii dela foile umoristice, ca, făcînd caricaturi din regele Milan, să nu-l desemneze schimonos, căci la din contră li se vor confisca foile.

Viena, 12 Noemvrie n. Opoziția germană va primi legea militară cu motivarea, că o acordă imperiului, ear' nu cabinetului Taaffe.

Petersburg, 12 Noemvrie n. Între Borki și Taranowka a derailat din nou un tren. Două persoane au fost vulnerate.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 13 Noemvrie n. Casa deputaților. La ordinea dîlei e proiectul de lege pentru conversiune. Acajiu Beöthy (contra); contele Apponyi (contra) judecă proiectul nu din punct de vedere al încrederii, ci după valoarea sa meritorică, și îl respinge, căci Ungaria ar fi expusă în decurs de doi ani la oscilațiune de curs. Weckerle vorbește pentru proiect.

Budapesta, 13 Noemvrie nou. „Egyetértés“ și „Budapesti Hir-lap“ publică telegrame din Viena, conform cărora în Bulgaria a izbucnit revoluțiunea, revoltanții ar fi ucis pe principele Coburg. Până acum lipsesc orice confirmare a acestei sciri.

București, 13 Noemvrie n. Plecarea reginei Sîrbiei la Crimea s'a amînat din nou.

Belgrad, 13 Noemvrie n. Organul lui Ristici pretinde din nou deșertarea Bosniei și Erțegovinei. Atacurile continuate în mod consecuent în contra Austro-Ungariei fac senzațiune și se condamnă din multe părți.

e una și singură și firea e aceeași totdeauna și pretutindena.

Sînt acum două-trei ori de ce mii de ani copiii plîngeau, întocmai ca astăzi, când îi vedeau pe alții plîngînd, fără-ca să știe de ce plîng; preste două-trei ori de ce mii de ani ei vor rîde, întocmai ca astăzi, când îi ved pe alții rîzînd. Căci copilul, mai înainte de a fi fost zemislit, e ascuns în lumea nesciută și nesciitoare, înainte de a se fi născut e un parazit fără viață de sine stătătoare și tot parazit și după născerea lui, abia foarte târziu, când aleargă și sparge ferestri, ajunge să-și dea seamă, că el este el înșuși, un om deosebit de toți ceilalți, cu vrierile lui și cu faptele lui.

Din gî și în gî acest sentiment ajunge a fi tot mai covîșitor în om și în fața lui tot mai mult se perde conștiența singurei lumi, în care e ascuns și omul.

Cu toate acestea plîns și ris, întristare și veselie trec pe nesimțite dela om la om, inima deschisă deschide inimile, ochiul înfruntat întuneacă fețele și uimiți stăm în fața omului, care poate să rămîna neatinș, când toți plîng, cu groază ne depărtăm de acela, care rîde când alții plîng.

Durerea sîntescă, iubite amice, pe cel-ce o suferă, și dacă durerea ta e sinceră și adevărată, ea va străbate în inimi și le va stăpîni.

Dar' nu pe toate! Ce-ți pasă de acelea, care pot să rămîna veci!

Dar' dacă ar fi cele mai multe?!

Ce-ți pasă de ele, când te scii în lumea toată și avînd în tine toată lumea ta?!

Ioan Slavici.

Bibliografie.

A apărut Dicționarul german-român și român-german de Sab. Pop. Barcanu, revizidat și completat de Dr. D. P. Barcanu. Dicționarul cuprinde două părți: Partea I, română-germană, 704 pagini. Partea II, germană-română, 1128 pagini format de buzunar.

A apărut Dicționarul geografic al județului Iași, de G. „Chiriță“, revisor școlar, lucrare premiată de societatea geografică română în ședința adunării generale din 29 Februarie 1888. Lucrarea e meritorie, dîce „Românul“.

„Raporturi economice“ ale legațiunilor și consulatelor României (seria IV.) cuprîndînd raporturile camerelor de comerț din Focșani, Craiova, Ploiești, Galați, Iași, Botoșani, Pitești și București asupra regimului vamal actual.

A apărut:

„Holera de pasăre“, (Cercetări experimentale) teză pentru obținerea diplomei de medic veterinar de dl N. P. Focșă (Fălcieni).

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:

— 22 Noemvrie st. n. a. c. imobilele lui Irimie Duma (în Sălcioa-de-jos) de către tribunalul reg. din Turda.

— 12 Decemvrie st. n. a. c. imobilele lui Ioan Lencean de către tribunalul reg. din Arad.

— 15 Februarie st. n. 1889 imobilele lui Ioan Gyetvay (în Cuman) de către tribunalul reg. din Becicherecul-mare.

— 29 Ianuarie st. n. 1889 imobilele lui Mihail Mathi (în Cușura) de către judecătoria cerc. din Cula.

— 29 Noemvrie st. n. a. c. imobilele lui Ioan Streicher (în Dubova) de către judecătoria cerc. din Cubin.

— 29 Noemvrie st. n. a. c. imobilele lui Ioan Payer (în Szemecz) de către judecătoria cerc. din Bazin.

— 25 Ianuarie st. n. 1889 imobilele lui L. Zeisler de către judecătoria cerc. din Se-leușul-mare.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile:

— la rămasul după Gorge Hesch (din Uifalén), Catarina Jung (din Lechința) și Mihail Tschallner (din Dumitra) la tribunalul reg. din Bistrița;

— la rămasul după Rafila Sipos (din Mar-ches) la tribunalul reg. din Chezdi-Oșor-hei;

— la rămasul după Stetan Szél (din Monostor-Apát) și Elisaveta Horváth (din Szt. Békál) la tribunalul reg. din Zalaegerszeg.

Posturi vacante:

— Un post de cancelist la tribunalul reg. din Cinci-Biserici, cu salariu de 600 fl. și 100 fl. relut de cuartir. — A se adresa în patru săptămîni la autoritățile competente.

— Un post de jude reg. la judecătoria cerc. din Vașcău, cu salariu de 1500 fl. și 200 fl. relut de cuartir. — A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente.

— Un post de scriitor la judecătoria cerc. din Szabadka, cu salariu de 500 fl. și 100 fl. relut de cuartir. — A se adresa în patru săptămîni la autoritățile competente.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 13 Noemvrie, 6 ore dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 726.11)	Diferența din preajmă	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vîntului
731.4	+0.3	-6.8	-1.6 — 6.8	NV

Din țeară, 10 Noemvrie, 7 ore dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Tempe-ratura Celsius	Vîntul direcția	țaria
Sătmăr	769	— 6.0	NV	2
Oradea-mare	—	—	—	—
Crij	—	—	—	—
Orova	769	— 5.5	SV	2
Timișoara	773	— 13.0	—	—
Arad	769	— 8.2	NV	1
Panciova	768	— 9.0	V	3

Sosți în Sibiu.

La 13 Noemvrie n.

Hotel „Neurthrer“. Dörr, deputat dietal. Schwarz, Hunwald, Lázár, Kovács, Ungar, comercianți.

Hotel „Împăratul Romanilor“. Müller, comerciant. Lendvay din Mediaș. Schvedler, major. Stefan Székely, privatier.

Hotel „Melzer“. Graffius, student; Stolz, econom, ambii din Mediaș. Crețariu, proprietar

Economie.

Asigurarea recoltelor și vitelor țeranilor. Treptat cu dezvoltarea noastră economică țeara este înzestrată cu o serie de instituțiuni spre ajutorarea agricultorilor, industriașilor și comercianților; a le garanta diferitele producțiuni contra numeroaselor riscuri, la care sînt expuse; — a le procura învățămîntul profesional. Este de observat însă, că în general se folosesc mai mult de diferitele instituțiuni economice și culturale, mai cu seamă producătorii cei mari și cei mijlocii. Cultivatorii mici, meseriașii, negustorii, se împartășesc prea puțin și în multe casuri nici decum de binefacerile așezămintelor economice. Așa de exemplu producătorii mici și în special țeranii nici că simt până astăzi, care sînt foloasele asigurării contra atîtor perideri, la care sînt expuse semănăturile și vitele.

În tot anul focul, grindina, diferite boale, cauzează perideri însemnate țeranilor, pe mulți îi ruinează cu desăvîrșire. În anul acesta întîmplarea a făcut, ca să ved, cum focul a distrus cu desăvîrșire tot grăul țeranilor adunat la arii și gata de treerat.

Bieții oamenii așteptau cu nerăbdare treeratul, pentru a vinde grăul spre a plăti datoriile pe la creditul agricol și a-și acoperi atâtea lipsuri. Eată-i rămași și fără grău de semîntă și fără paie pentru vite.

Ce să facă nenorociții acestia? Unde să alerge spre a plăti ce sînt dator și a cumpăra semîntă de grău? Sperăm, că nu se vor lăsa pe drumuri, că oamenii de inimă și autoritatea le vor veni în ajutor. Ori-cum ar fi însă, eată sute de familii rămase pe drumuri din cauza focului.

În anul trecut și chiar în anul acesta pesta bovină și alte boale au făcut să peară sume de vite. Sume de săteni au rămas fără boi, adevă fără ajutorul principal al muncii lor.

În anul acesta peatra a distrus cu desăvîrșire sumă însemnată de pogoane de porumb, grău și alte semănături țerănesci. În Iulie în câteva minute și pe neașteptate grindina a scos din pămînt porumbul sătenilor din câteva sate. Era o jale să vezi pe cei loviți tînguindu-se pe locurile lor în urma grindinei.

Asemenea întîmplări pentru țeranii, a căror speranță stă în semănăturile și vitele lor, este o ruină, din care nenorociții nu se mai pot ridica decât după câțiva ani.

La asemenea accidente sînt expuse și semănăturile agricultorilor mari; așa este, însă acestia se asigură mai toți contra focului și a grindinei, așa încât la orice întîmplare nu sînt ruinați.

Se va obiecta, că pentru-ce țeranii nu-și asigură recoltele contra riscurilor, la care sînt expuse? În mare parte pentru-că nu se pricep și în multe casuri pentru-că le lipsesc mijloacele. Negreșit, că dacă țeranii cei păgubași cheltuiau câteva sute de lei pentru asigurarea grăului lor, era să fie despăgubiți și nu se mai tînguiau. Ce vrei însă? Ei singuri mi-au răspuns: „Dar' cine se mai gîndia, domnule, la una ca aceasta? Cine mai credea, că un blăstemat de om va pune foc ariei noastre?“

Și nu trebuie să surprindă pe nimenea neglijența țeranilor, deoarece-ce agricultorii mari, deși auvi, totuși nu-și asigură recoltele. Și pentru acestia focul și grindina sînt o nenorocire; însă ei singuri sînt de vină dacă nu se asigură, deoarece-ce ca oamenii mai luminați și cu mijloace pot să facă ceea-ce nu pot și nu se pricep țeranii a face.

Vorba însă este despre țeranii. Trebuie făcut ceva pentru-ca recoltele și vitele lor să fie oare-cum garantate contra focului, a grindinei și a boalelor. Trebuie găsit un mijloc, pentru-ca țeranul, căruia i-a ars grăul, i-au murit boii, să poată fi despăgubit.

Cu altă ocaziune analoagă, mai acum câțiva ani, am propus, ca guvernul să introducă între săteni asigurarea mutuală după-cum se practică în Elveția și alte țări. Țeranii dintr-o comună sau mai multe compun între dînși o taxă proporțională; cu sumele adunate se formează un fond de despăgubire.

(Va urma.) E. N.

Prețul mărfurilor.

Plata în Brașov, 9 Nov. Grăul hectolitru fl. 5.70, grăul mestecat fl. 3.50, sîcarea fl. 3.—, orș fl. 4.—, ovēs fl. 1.80, cucuruzul fl. 36.0, mîlăul fl. 4.30, mazarea fl. 5.40, lînea fl. 6.50, fasolea fl. 5.50, crumpenele fl. —.80 carnea de vită p.kilo 36 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 24 cr.

Tîrgul de rîmători în Stebnbruch. În 10 Noemvrie n. s'a notat: ungurești bătrîni grei 47.— cr. până 48.— cr. ungurești grei, tineri 49.— cr. până 49 1/2 cr., de mijloc 49.— cr. până 50.— cr. ușori 49.— cr. până 50.— cr., marți țerănească, grea 47.— cr. până 48.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușoră 47 1/2 cr. până 49.— cr., romănesci, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sîrbesci grei 47 1/2 cr. până 48 1/2 cr., transito de mijloc 47.— cr. până 47 1/2 cr., transito ușori 44.— cr. până 46.— cr., îngărășiți cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpîniți de a gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 10 Nov. 1888.

Sîmînțe	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	pînă	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	pînă
Grău	—	—	—	—	—	—
Bănățene, non	—	—	—	—	—	—
Grău dela Tîia	—	7 90	8 10	—	—	—
Grău de Posta	—	7 85	8 05	—	—	—
Grău de Alba-regală	—	7 90	8 10	—	—	—
Grău de Băcska	—	7 90	8 10	—	—	—
Unguresc de Nord	—	7 75	7 95	—	—	—
Sîmînțe vechi ori noue	Sotul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	pînă		
Sîcără	—	70—72	5 50	5 80		
Orz	Nutret de vinars de bere	60—62	5 60	6		
—	—	62—64	6 30	7 15		
—	—	64—66	7 65	8 80		
Ovēs	—	39—41	5 10	5 55		
Cucuruz (porumb)	bănăț. de alt soi	76	5 70	5 75		
—	—	73	5 65	5 70		
Hrișcă	—	—	5 25	5 50		
Marți pe 100 chilogr.	Grău	de primă. de toam. Iul. Aug. Main-lun. de toam. de primă.	8 34	8 34		
—	Cucuruz	—	5 23	5 25		
—	Ovēs	—	5 59	5 60		
Produse diverse	Sotul	Cursul dela	pînă			
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	65.—	70.—			
—	franceză	—	—			
—	italiană	—	—			
Oleu de rap.	roșie brut	62.—	68.—			
Oleu de in	—	—	—			
Uns. de porc	dela Posta dela țeară sventată afumată	59.—	59 50			
Slănină	—	67.—	58.—			
Prune	din Bosnia, în buți	29 50	30.—			
—	din Sîrbia, în buți	—	—			
Lîctar	slavon, nou	15 75	16 25			
—	bănățene	15 50	16.—			
Nuci	din Ungaria unguresci	—	—			
Gogoși	sîrbesci	26.—	27.—			
Miere	brută	33.—	35.—			
—	galbină străcurată	116.—	117.—			
Ceară	de Rosenau	16 50	17.—			
Spirit	brut	20 50	21.—			
—	Drodiute de spirit	—	—			

Cursul pieții din Sibiu.

din 13 Noemvrie st. n. 1888.
Hărtie monetă română Cump. 8.30 vînd. 8.35
Lire turcești 10.85 . . . 10.95
Imperiali 9.85 . . . 9.95
Ruble rusești 1.22 . . . 1.25

Bursa de Budapesta

din 12 Noemvrie st. n. 1888.
Renta de aur ung. 6% 111.25
„ „ 4% 92.40
„ hărtie 5% 144.60
Împrumutul căilor ferate ung. 98.60
Amortisarea datoriilor

Nr. 6800—1888.

[647] 1-3

Publicațiune.

Vineri în 16 l. c. la 10 oare înainte de amiazi va avea loc în biroul subscrișului înnoita exarândare a regalului de moară a comunei Bungard, pe timpul dela 1 Ianuarie 1889 până la 31 Decembrie 1891, prelângă un preț de strigare de 1415 fl. v. a.

Vadiul face 10% ale prețului de strigare.

Oferte conform prescrișelor se primesc până la începerea litațiunii verbale.

Condițiunile mai de aproape se pot vedea în biroul subscrișului.

Sibiiu, la 10 Noemvrie 1888.

Prețorul suprem.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC DIN SIBIIU

recomandă:

Articul de lege XXI. din anul 1886,
DESPRE JURISDICTIUNI,
și articul de lege XXIII. din anul 1886,
DESPRE PROCEDURA DISCIPLINARĂ.
Cu explicațiuni și notițe de orientare.

Prețul 40 cr. v. a.

Nr. 28.506/VI. b.

Ordonanțe ministeriale
pentru introducerea legii comunale
(Art. XXII. din 1886.)

Prețul 12 cr. v. a.

Articul de lege XXII. din anul 1886,
DESPRE COMUNE.
Cu explicațiuni și notițe de orientare.

Prețul 40 cr. v. a.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC IN SIBIIU.**DICTIONAR**

român-germân și germân-român

Sab. Pop. Barcianu,

odin. paroch gr.-or. în Rășinari, asesor consistorial etc. Revidat și complectat

Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. Română-germână.
704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

Chiar acum a apărut:

Partea II. Germână-română.
1152 pagini.

Prețul 3 fl. 80 cr. v. a. = 10 lei.

Depou general pentru România la librăria lui

Alexandru Degenmann,

București, Calea Victoriei 53.

NB. Pentru trimiterea prin poștă 20 cr. v. a. de exemplar.

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Csnădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Piperuș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndărășnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstăm de mamă.** Legenda populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
14. **Bunica de Bojena Némcová,** tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțoească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor îndărășnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vântură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciul împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalîn păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbișoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„**Amicul Familiei.**“ Diar beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrațiuni. Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a luni în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a.; — mai departe tractează cestiuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patrie și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„**Preotul Român.**“ Diar bisericesc, școlastic și literar — cu ilustrațiuni. Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predici pe Dumineci, sârbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericească, școlastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplar. —

Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.

A se adresa la „**Cancelaria Negruțiu**“ în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Tot de acolo se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românești în vorbire și scriere invederită și apreițată de Dr. Grigoriu Silași. (Op complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II, câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci la toate sârbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op de cuvântări bisericesci întrece toate opurile de acest soi apărute până acum — având și o notiță istorică la fiecare sârbătoare, care arată timpul introducerii, fazele prin care a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sârbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzarul. Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novela originală. — Continuarea noiei: „**Idealul perdut**“ — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novela populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul Sihastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Brandă sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șilulțiu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu pușii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca sâteanului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru școalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele școalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vasilie Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru școalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin ministerul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe baze sintactice de Ioan Butean, profesor gimnasial. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministerului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nrul 48.518. Partea practică a acestui op — cuprindând compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuița cu mult folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școala populară pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrișă de Gavril Trifu, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe sexe. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar e 10 cr.; 50 = 3 fl. 100 = 5 fl.

Visul Prea Sânteii Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețul unui exemplar legat și spedit franco e 15 cr.

Chiar acum au eșit de sub tipar

Omiliile

celui dintru sfinți Părintelui nostru Ioan Gură-de-aur la epistolele sfântului apostol Paul către Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu.

Traducerea aceasta este aprobată de consistorul metropolitan ortodox oriental din Cernăuți. Prețul unui exemplar cu porto-francat e 60 cr. sau 1 leu 50 bani. Se poate procura dela editura opului.